АҦСНѴ

ЕСѴ—МЧѴБЖА ІҬѴТЦУА ДЕМОКРАТ ГАЗЕҬУП.

АХУ 1 м. 50 к.

АХУ 1 м. 50 к.

№ 31 АСАБША НОІАБР МЗА 1 - АЗѴ 1919 ШѴҬУСА-РААН № 31

АГАЗЕҬ „АҦСНѴ“ А—КАНТОРА АҨНѴҬ:

Агазеҭ „АҦСНѴ“ азѵ акаресподенціа аазҭеіуа цҟа іелѵрганѵ аҟаад аздаҩак ауп іоҭѵу.

Мѵзкѵ агазеҭ „Аҧснѵ“ хус іаҭуп 6 м., фѵмѵз - 36 м.

Агазеҭ іанѵмаалоуа а-статіаҟуа оһшҭахҭѵла, іаазҭѵіз іах ірѵзхнѵрһѵуам, інѵрхѵуеіт.

Цҟа еілѵрганѵ іоѵм, зѵеілѵргара цӷау а-статіаӷѵ агазеҭ іамаҭахум акѵ еҧш іахуаҧшѵуеіт.

Агазеҭ „Аҧснѵ“ адрес:

Сухумъ типографія Зайдшера.

* * *

АГАЗЕҬ „АҦСНѴ“ АКАНТОРА АҨНѴҬ.

Агазеҭ „Аҧснѵ“ зауҟуо, іанаамҟаз аҧара алазѵмгалаз һшѵһоіт, ірҽѵцнѵ агазеҭ аху алажгаларазѵ, алазѵмгалаза агазеҭ ізѵнаҭѵіра іаҩуцѵуеіт.

АБЗІА ІАЦЛАБУЗ МѴШКѴ ІБЕІТ.

(Аҧсуа жа-ҧҩа).

Хар змам ажларҟуа, ацара змоу мачѵмкуа іахѵqоу, „аспетакл“-ҭуеі „авечер“-ҭуеі qарцоіт ҭѵҭа цѵҧхаза мѵзкла знѵк-ѵнѵт. Убѵрҭ авечерҟуа рҽѵ ізҭагѵлоу аамҭа іанаалаша ажа бзіа рһоіт, ажа епраалаҟуа ірѵҧхоіт, ажа маанаҟуа рһоіт. Ажлар еізоіт, авечер іалаҧшнѵ ірѵлшала іацхѵраанѵ рѵҩнѵqаҟуа рах іцоіт. „Авечер“ qазцаҟуа ірхащалуа ус бзіак іазѵркѵуоіт. Абас ажлар іхумаруа, іччуа еізанѵ ізлацхраауа, інеіҭаганѵ зеӷѵ ірзеіҧшѵу ус бзіак іадѵрхуоіт. Абарҭҟуа ірeіҧшѵу ажлар бзіаҟуа һарҽѵҧшнѵ һарӷѵ һауаажлар рѵqнѵ, һ-ҭѵҭаҟуа рҽѵ, аҧхѵнра „авечер-ҭуа“. qаһтцап-һа іhазбѵіт. Абас хѵх ішѵсһо-еҧш һагу іанҭаща, Аҧснѵ азѵ аус ура іамѵраанҭазоуа Д. Гуліа һнеінѵ іажіанһа даҷраза шарда деӷурҭан аурѵс щѵqҟуа-аҟѵрҭшѵqҟуеі іахганѵ, ажа епралаҟуа ожҭі аамҭа іаҟунагаҟоуаз һазонѵ һаірхѵан, амҩа һаҟуіцеіт.

Даара мѵцху ацара һаман абрі һазлагаз аус ажлар цҟа рхѵ іҭамлакуа даҷакалаща ібанѵ баша ахумарца аҟѵҭаҟуа рҽѵ інеіҟуо-реіҧш һабанѵ іаһхамѵзгѵларһа. Аха арі ус іqамлѵеіт „абзіа адгѵлаѵца рацахоіт“. Тqуарчал һцеіт зеӷѵ раҧха абрі аус һагу іҭанѵ, аізараӷѵ qан даара іҟуҭуанѵ. Һазѵзнеіз апраһһа уа інхоуа Ҭар Еҟуҧ даагѵлап дцажеіт абас: „Дадраа Тqуарчалаа! Һара һачкунца, Аҧснѵ-ҽа ахшара аһаскін анѵщ еіҟуаца іалцнѵ іаһа-іаһа ішазһауа-еҧш ішаеідасѵз іалагѵеіт аус ура һара һзѵ; убрі аqнѵҭ сщѵһоіт щшеібакзоу Тqуарчалаа һачкунца абрі-еҧш аус рӷу іҭакнѵ зеӷѵ раҧха абра іанааі щацхраанѵ даара һаҭѵр аҟутцанѵ іqащцарцѵ“.

Ажлар рѵбжѵ гѵеіт: арі іамѵцхѵраауа аҧсуа дqаларѵм“-һа. Тqуарчалаа һацхраан авечер qаһцеіт хѵраамамкуа. Нас аӷірҭ аҟѵҭаҟуа рѵҽӷѵ іqаһцеіт авечерҟуа

Абрі аус іацхраaз авечерҟуа ахѵqаһцаз аҟѵҭаҟуа рҽѵ зеӷѵ іҭабуп-һа щаһһоіт.

Антон Шакаіа.

30 октiабр азѵ 1919 ш.

ҺАРА АҦСАЦА ЗАQА АЦАРА ҺАШҬОУ!

Уажѵ іамѵур аҧсаца рѵчкунца іаһа ацара іарҭоуа ізлагѵеіт, мамӷар уажраанза 10 шѵҟуса, 15 ш. рѵнаѵс усqак ацара іарҭомѵзт рѵчкунца. Ацара іарҭозар узласхуцра уі оуп, 10 шѵҟуса радара цуазар qалап, аҧсѵуак іҧа ащqу данѵрцеіт ашкола дѵҭарцар-

азѵ. Арі іаб іанѵіаһа даара ігу іалсѵн іура ізѵмдѵрѵуа даанхѵеіт, іҧа ус іцӷак іаунѵ даґоуазща. Уаһа ііурѵз анѵізѵмдрѵ даалаган ірахѵ даарѵдаҧшѵн щҭак ірeҭѵз рѵліхѵн іманѵ дѵізцеіт, ашкола аіһабѵс іамаз. Арі ашҭа ззаіґазӷѵ даҧсѵуан, ашҭа анѵізааіга діегур ҭан, учкун сара ащqу дѵузанѵсхѵп-һа еіһеіт. Дѵук мѵрцѵкуа ащqуӷѵ данѵіхѵіт. Абас оуп һара аҧсаца ацара һацанѵ абнах һшѵѵуа. Насӷѵ аҵӷара һашҭалоіт зѵнҭѵкӷѵ һаҽҭаһархоіт. Сара сахахуаҧшѵуа еһа ѵубҭан зѵсҭоуа убрі ашкола еһабѵс. Іамаз іоуп, ізбан акузар, уі іакун іаһа іздѵршаз ацара зѵҧсаз. Аха уі ашҭа анѵіба зеӷѵ іхашҭѵіт. Абас оуп, аҟѵ-аҟѵ һшеібабжоуа аҟѵ бзіаз ігу іҭазарӷѵ ішѵімһоуа. Даҽаҟѵ міладзар аца ашҭа ҭѵінѵ іҧа дѵҭѵімхра, деігурҭанѵ ацара дѵҭеіцоіт кѵрҭѵіҭѵзарӷѵ іҭѵіуеіт.

Ҭарасхан Алагулаа.

ҨАҬМАС-ІҦА ХАЛѴБЕІ ІАЩА.

Егрѵ бжѵца аҧшараҽѵ зѵхушада рһуаз
Зѵхушад һара забаҙҙеі дѵзлаз;
Амаха һа імцартцаз ҧѵмаҵуп,
Акѵка-һа дѵздѵрцһаз лаҧс-кѵкоуп;
Згу іҧаз згу іаҧсѵз,
Зшамх іалаз зшамхѵ іалаҧсѵз
Qаҭмас-іҧа Халѵбеі.
Шарҧѵ-іаҵ ігѵлуаз абла зхаз,
Ахулҧ щаҧш аҧштѵ змаз,
Дѵзкѵдѵрцѵуаз аҭу ічҧа іҟугѵлоуп;
Іщѵрцашаз аҟафѵн ізахнѵ ішҭоуп;
Дѵзшѵша асалдаҭ ҭаілѵм-уа іҟугѵлоуп.
Лоѵѵ дѵҧсѵр іажа нхоіт,
Аҽабаа ҧсѵр аһаза аѵнхѵуеіт.

Сҭахаша зеҧшхаз аҽаѵа Маршан-жлар
іращһ;
Скалаҭ тапанчеі схѵлҧарчі
Дарѵqуа-іҧа Шабаҭ іщҭ, сшаурп ахзала;
Сшаура ахѵз іара ідѵщцар сшаеіҭѵуом;
Сабраа сҵабара рѵҟущѵмцан,
Сҵабара сан-аҭакуаж дазхоіт;
Сара сѵҧсху сара ізухеіт, ҧсху сҭахѵм.
Ак һамѵур ааумһа напалѵщкуазар
Арх-інхо Маршан-жлар сбаҵ рѵщҭар
ҧсхус іазхоіт.
Еһ, зеіҧш дѵміц, Qаҭмас-іҧа Халѵбеі!...

Маршан-жлар іша рѵуоіт аха,
Іҧһѵс ілѵузеі рѵмһакуа іqалашам,
Лѵхшѵѵ дазцаан, Саҙуеі-һа хацалак
дѵман;
Амаха імцалшеіт, акѵка далѵрцһаіт.
Кѵкацһара данааіуаз Саҙуеі-гуша ус
іһеіт:
Кѵкаҟурщѵс іаазгозі, хуш-фѵщ сҽан
Арха іҟунѵ абжа-ҧqа ібѵсҭап-һа сѵqоу.
Сѵҧсі сѵбаѵѵі Анҵа ішѵеіт,
Ажѵ ісѵҟу Маршанаа іщҭѵуп,
Сѵҧсоуп сѵзҟуіҭу.сѵҧсѵ бѵка-ҭурщуп.
Саҙуі іла іагѵмкуа аша лѵуіт Ачҧһа
Татгугу.

Н. П-іҧа

ҞЗК-ХА БЗІА АДѴРРА

Уажраанза-ҭѵі ацазкараҽѵ іаһһеіт аҽѵ бзіа, алаҙара змоуі, аусуреі зѵлшоз аҭѵ, уажѵ араqа іаһһап азк-бзіа хѵшлаӷѵ хаҭалаӷѵ ішаанагара іqоу уаѵѵ ізлеідѵршаҟуа.

Азк-ха бзіа алѵҧшаара аҽѵ ҭуҭуа алѵҧшаара аіһа іуадаѵѵуп; арі аqнѵ уаѵѵ іаһа деілагоіт. Убрѵі аqнѵҭ азк-ха бзіа аазхуа араху рһаҟім ірбанѵ іааіхѵар еіҭіуп ааігуа діоуазар.

Азк-ха ішаанагара іqоу шѵҟусѵк ала 80 qа 100 qа ведра ахш ахоіт.

Убрѵі аqнѵҭ азк ахш рацанѵ ізход азк зѵѵдоуп; ажк чімазаѵѵ ахшӷѵ дѵук ізѵѵдам.

Азк зѵѵда уаѵѵ ізлеідѵруа абарҭҟуа рѵла ауп: азк зѵѵда аху еіҟуҧшѵхаа іqазар ауп, іцѵрцѵруазар-ауп, ала ҭѵҵҵо аца ханѵ іqазароуп. Аҧсѵҧ анага-ѵагара ханҭамзароуп, ахуда мхѵіхѵіуазароуп імемһозароуп; ішаанагара аҧхара амазароуп; уі анаѵс ашбура амамзароуп (ашѵз амѵхуазароуп), арі уаѵѵ ізлеідѵруа аҭѵѵа ашаҭалвеі, абзѵі, аҽѵцеі рѵлоуп. Аҭѵѵа ашаҭа цаһцаһуа іqалоіт, абзѵі аҽѵтцеі іqаҧшнѵ іqалоіт. Азк зѵѵда аҭѵѵа ашаҭа дѵук ішхѵуам, абзѵі аҽѵтцеі дѵук іцамкуа агвіл щѵш ахуаҧҭѵ ауп іамоу.

Аҧѵщ ішабанѵ ішнѵ іqамзар ауп, ус іqоу ашѵз зѵхуоуп, ізѵѵдоу аҵіщ аҧхзѵ ҟуЖЖуа іqалоіт. унапѵ ѵаххшнѵ іубарӷѵ абҭааһа еіҭаҟулоіт. Азк зѵѵда акрѵфара

АҦСНѴ.

Аҧснѵ іашагуҭнѵ іҟунхо ауаа,
Шарда мѵцху ірѵгѵуп ацара
Убрі азѵ мбаҭза угуаqхѵеіт. Уара,
Іахугѵу азѵ іара убрі ацара.
Аҧснѵ! узбаху зларһуа уеіҵѵка
ҭбаалоуп,
Ірга Аҧснѵ узбаху учеіҵѵказѵ еҧш
уцаразӷѵ;
Нас іудѵрп ахаҟуіҭра захзѵу еілѵрганѵ.
Аҧсаца! Ірѵщҭ щѵчкунца ацара,
щаqуц іазхѵеіт аqудѵрҧаца рѵзцаара,
Іждѵр, еілщѵрга, ішѵбзіоу ацара,
Іара убрі ала іщѵрлаша Аҧснра зеӷѵ,
Нас іаап ахаҟіҭра ахала щара щҽѵ.

В. Дарсаліа

АҞѴҬАҞУАРҼѴ ІQАҞОУ АҦСАЦА РѴРПАѴЦА РАХ ЛҺАРА.

Арцаѵца! Щара уалс ішѵдѵу даара іус ханҭоуп, іуадаѵуп, аха уі аус кѵрѵздѵруа зеӷѵ һаҭѵр аҟурцароуп убрі ауп щара щҵабаа ацѵнхурас жлар рах іщѵмоу.

Акѵ еҧшѵмкуа һащѵһоіт арцаѵца! щҵабаа ҵабаа нацтцанѵ абрі аҧсуа газеҭ жларѵ щѵрзаҧхаларазѵ, іану дщѵрһаларазѵ. Убѵс ала абрі һабѵзща аащрѵхразѵ, ішаҟущѵргѵларазѵ. Іждѵруазааіт, абрі һабѵзща һамѵрзроуп, һабѵзща анѵзуа аамҭазѵ һара аҧсацаӷѵ һазоіу. Абрі дѵрнѵ щарӷѵ іжѵлароуп, щѵчкунцаӷѵ ідщѵрѵароуп. Абас анѵqащѵмца еіҭаһһоіт, һабѵзща бжазѵуоіт һабѵзща анѵбжаз һарӷѵ һабжазѵуоіт.

Агуҭ.

А ЗК А Б Ж Ҟ У А.

Аінглізҟуеі аҵамҟуеі еізааігуазҭѵшаз ащqуҟуа еімѵрдаз ацѵхуала Цамҭѵлантѵі Азербеджан аілаѵеіласра qалѵеіт-һа аболшевікца рѵла адѵрра іqалаз, аҵамкуа рміністр мцуп һа азѵіһоіт.

Афранцѵз деҧутатца рпалатаҽѵ ішҭѵрхѵіт арі аібашраду аан аҵӷа зѵуҟуаз ірздѵрѵарцѵ. рѵщӷараҟуа

Абол—ца рахт адѵрра іqоу ала адмірал Колчак ір щҭахла іанцоз анхаца (раарѵхра) рчаҟуа рѵблі.

Амца іадѵргѵеіт 200 міліон ҧуҭ раqара.

іазѵһатцѵһатцѵуеіт, чан шҭахӷѵ еіҟурщанѵ іжаһоіт Азк чѵмазаѵ акрѵфараҽӷѵ цҟа ала хтѵм, азкаһараӷѵ куадоуп. Ацеі жѵі ах іцѵqqамзароуп, ащраҟуа алнахнѵ іqамзароуп, аіһаракӷѵ убѵрҭҟуа акӷѵ амамзароуп ачѵргу ах. Азк зѵѵда ачѵргу агвіл цѵш ахуаҧшҭѵ аанахуоіт, царӷѵ іччамкуа, акѵк мацҟуаӷѵ акантцѵтцѵра ангѵламзароуп, ачѵргу інеібеіҧшнѵ іqуатазароуп абна абра іkaкамкуа.

Азк ха бзіа азѵѵдара анаѵсӷѵ іҽазароуп, арташа бзіазар-ауп.

Азк аҟура, аҽѵ еҧш, ахаҧѵцҟуа рѵлоуп ізлардѵруа, анаѵсӷѵ аҭѵѵалаӷѵ ірдѵрѵоіт. Аһѵс анѵіуа ҧѵ шһѵга хаҧѵцк аманѵ ііуоіт цаqаҭѵі ацламһаҽѵ (хѵхҭѵі ацламһѵ бзантцӷѵ һѵга хаҧѵц азаауам). Мѵзкѵі бжакѵі рнаѵс аӷірҭ аҧшба аһѵга хаҧѵцҟуа азаауоіт. Абарҭ ааба ахш хаҧѵцҟуа рѵла іqоуп шѵҟусѵкнза. Шѵҟуеѵк анаѵс 2 шѵҟуса рqѵнза іаннеілаӷ ахаҧѵц аҧсахра іалагоіт; убрѵі аамҭазѵ аҧхаҭѵіҟуа ахш хаҧѵцҟуа агубжѵ хаҧѵцҟуа ѵба кащоіт, ацкѵс анакзаҭ хаҧѵцҟуа азааУоіт. 2 шѵҟуса ідѵqкнѵ $2^1/_2$ шѵҟуса рнаѵс іqау аѵнѵтцqаҭѵіҟуа ѵхаҧѵцк аҧсахуоіт. 3 шѵҟуса ідѵркн $3^1/_2$ шѵҟуса рѵqнѵ іаанхаз аѵхаҧѵцк аҧсахуоіт. 4 шѵҟусеі $4^1/_2$ рзѵ рнаѵс іqоу аѵхаҧѵцк аҧсахѵуоіт 5 шѵҟуса рнаѵс азк аҟура хаҧѵцла аілкаара уадаѵуп. Ігуаҭоуп аһѵга хаҧцҟуа іаһа іаухоіт іаӷѵцагуоіт.

Іагѵу аӷі а № аҽѵ

Д. Гуліа

Петроград ааігуара аібашра ду аҽѵ абол—ца рахт іѵ атанкаҟуа аус рѵуан рһоіт.

Кіевт абол-ца ірѵшҭазаѵнѵ адоброволца іцоз Ірпен азѵ ааігуа ігѵлоуп (20 в. рҽѵ)

Чернігов інахѵкнѵ 7 в. рҽѵ іааҙеіт аб-ца рѵр.

Оріол акушѵі, Воронеж ааігуа амрагѵларах аібашра-ҭуҭуа азбаху рһоіт.

Царіцѵін акуш аінарал Врангел ір ірѵгѵеіт Дубовка (40 в. Царіцѵін анаѵс).

Вінніца шѵqоу адобр-ца раҧхаqа ацара іаҽѵуп.

Адоб-ца рѵла адѵрра іqоу ала Петліура ір рѵштаб хѵбгалѵеіт.

Іалуторовскѵі, Курганѵі Звѣріноголовскѵі шѵqоу адмірал Калчак ір ірѵшҭазаѵнѵ аб-ца неуеіт рһоіт.

Петроград ааігуа аібашра ду ст. „Лігові“ Царское Селоі „Павловкѵі рҽѵ іqоуп рһоіт.

„Обновленіе“.

Аб-ца рнапѵ аҽѵ іqалѵеіт Красное Село „Красноі Горкі“

Псков ааігуа аібашра ѵqоуп.

Чернігов іазааігуазахѵеіт рһеіт абол-ца.

Абол-ца Воронеж іазааігуазахѵеіт рһоіт.

Курск ааігуара Кромѵі Дмітріевскѵі інарѵтцакнѵ аібашра-ду ѵqоуп рһоіт.

Чернігов іазклазеіт аб-ца аһоіт ехаҭѵі агазеҭ.

Воронеж аб-ца ірѵгѵеіт аһоіт ехаҭѵі (28-х) агазеҭ.

Аб-ца ірѵгѵеіт рһоіт Павловскѵі Царское Селоі.

Аб-ца Тоболіск рѵгеіт аһоіт ехаҭѵі (28-х) агазеҭ.

Алемс газеҭ ізлаһоуала Ленін ҭуҭуала дѵхуп, оЗҟѵ аакѵскіа абомба аб-ца еізанѵ іҟѵqаз ірѵлаһаз ала.

Петроград ааігуа аб-ца рѵусҟуа бзіоуп рһоіт.

„Н. Р“.

Ѵ АКУЧѴШ.

Ахулбѵеха аѵнѵ саалнѵ сѵшҭаз,
Ісаһаіт аҵіубжѵ акучѵш аҧсра іаҽѵз.
Афѵрһа сѵѵагѵлан агаз аркнѵ саннеі,
Акучѵш рѵцһа аҭуза-һа ашапѵ ҵо ішҭан.
Іахзеш рѵцһа һа акѵраамҭа сахуаҧшуан,
Заку хаауздеіш ізго-һа акѵрӷѵ сазѵҧшуан,
Аха акучѵш алада аѵада ахѵ-го, аҧсзара іалагѵеіт.
Снеін абҭаа-һа азѵ ааганѵ іахулаcтеіт,
Аха уі акучѵш іаузѵ-аһа хуарҭас,
Імоуааіт уаһа іуѵҭущіра хуарҭа.
Сшахуаҧшуаз акучѵш рѵцһа ҧсѵіт,
Сарӷѵ сѵгаз аарцанѵ сѵлаҭеіт.
Санѵлаҭа ашҭах, акѵраамҭа схуцуан.
Сѵзѵрхуцуаз уаҭѵзар абрі акучѵш аҧсроуп;
Абас оуп һашѵҧсуа һара ауааӷѵ,
Нас уаһзѵҧшѵр цӷамзар бзіа аауҙуам іҟѵ.
Һанеібабуа ҽагубзѵҭла һаіцажуа,
Һанеіҧѵрцѵр цӷас іааурѵзеі һа һхуцуа
Нас ізбан! һазѵqоузеі һара абас?
Іашанѵ іаадѵруеітеі, ішһамоу аҵунеі уаарас.

Владімір Дарсаліа

Аqуа аучастка (анхарҭа) аазхуарцѵ ҭахѵу рах.

Аучастка аѵнѵ бзіа зҭагѵлоу, ма ішаанагара ѵнѵ хучѵк зҭагѵлоу, ма баша оѵѵ іхѵ нѵтцеікѵрӷѵ іqоу хѵбрак зҭагѵлоу аьѵ аҽсхуандаз зѵгахуа агазеҭ „Аҧснѵ“ аконтора-ҽѵ даар амѵа дѵҭѵрцоіт, ідѵрбоіт.

Рѵхуҭуа 20,000 м. інадѵркнѵ 230,000 м. рqнѵзѵ хус ізмаҭуоу.

РЕДАКТОР АГУҬ.

Сухумъ, Типографія А. М. Зайдшера